

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.8.2003
KOM(2003) 506 endelig

2003/0190 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om yderligere makrofinansiel bistand til Serbien og Montenegro
(ændring af Rådets afgørelse 2002/882/EF om yderligere makrofinansiel bistand til
Forbundsrepublikken Jugoslavien)**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Gennem de seneste 2-3 år har myndighederne i Serbien og Montenegro opnået bemærkelsesværdige resultater med økonomiske reformer og stabilisering. Der er opnået makroøkonomisk stabilitet, som er blevet fastholdt, og omfattende strukturreformer er indledt. Privatiseringen af samfundsejede virksomheder gennem auktioner og udbud er forløbet godt, og omstruktureringen af industrien og den finansielle sektor er indledt.

På trods af den nuværende vanskelige situation i landet efter mordet på den serbiske premierminister den 11. marts 2003 er myndighederne fortsat fast besluttet på at gennemføre økonomiske reformer. Landet vedblev at være forholdsvis stabilt igennem hele undtagelsestilstanden, der blev indført i nogle uger efter mordet. Det ser ud til, at institutionerne, især i selve Serbien, kom sig efter dette chok, og at de seneste års politiske reformer ikke blev bragt i fare, selv om reformerne af retsvæsenet og i medieverdenen og bekæmpelsen af korruption skal videreføres ufortrødent.

Processen med økonomiske reformer og stabilisering er blevet støttet gennem ydelsen af makrofinansiel bistand fra EF. En første bistandspakke på 345 mio. EUR blev vedtaget i juli og december 2001 og gennemført i 2001/2002. Den 5. november 2002 besluttede Rådet for Den Europæiske Union at yde landet yderligere makrofinansiel bistand på op til 130 mio. EUR omfattende et låneelement på op til 55 mio. EUR og et gaveelement på op til 75 mio. EUR (Rådets afgørelse 2002/882/EF). Hovedsigtet med denne bistand er at sikre en holdbar betalingsbalancesituation og styrke landets reservestilling. En første rate af denne bistand på 40 mio. EUR blev udbetalt i december 2002 (gaveelement på 30 mio. EUR) og februar 2003 (låneelement på 10 mio. EUR).

Efter mordet anmodede den serbiske finansminister om yderligere makrofinansiel bistand fra det internationale samfund med udgangspunkt i de første økonomiske skøn fra den serbiske regering, ifølge hvilke de økonomiske udsigter for 2003 var blevet betydeligt forværret. Kommissionen bekendtgjorde på Rådets (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) møde den 14. april, at den var villig til at koncentrere den resterende makrofinansielle bistand fra EF i begyndelsesfasen med en forholdsvis stor anden rate, hvis visse betingelser i tilknytning til bistanden blev opfyldt, og til at foreslå yderligere makrofinansiel bistand fra EF med henblik på at understøtte yderligere betalingsbalancebehov, som IMF måtte konstatere senere på året. Rådet "hilste forslagene fra ... Kommissionen velkommen (og) ... opfordrede de kompetente organer til hurtigt at analysere forslagene med henblik på en snarlig beslutning".

I mellemtiden har Kommissionens tjenestegrene afsluttet analysen af anden rate og har konkluderet, at betingelserne i tilknytning til bistanden er blevet opfyldt i tilfredsstillende omfang. Efter afslutningen af interne høringer ventes anden rate på 65 mio. EUR omfattende et gaveelement på 35 mio. EUR og et låneelement på 30 mio. EUR at blive udbetalt i august 2003. Derefter resterer der et beløb på 25 mio. EUR til tredje rate, hvoraf 10 mio. EUR udgør et gaveelement.

Endvidere oplyste IMF for nylig på mødet i styringsgruppen på embedsmandsplan for det vestlige Balkan den 19. juni i Bruxelles, at den nu havde revideret sit skøn for betalingsbalanceudviklingen for 2003 og havde konstateret yderligere finansieringsbehov. Efter mordet på den serbiske premierminister synes landets eksterne udsigter rent faktisk at være mere usikre. Der er betydelige risici, der trækker i negativ retning i henseende til betalingsbalanceudviklingen og især omfanget af tilstrømningen af privat kapital, herunder udenlandske direkte investeringer, samtidig med at betydelige finansieringsbehov fortsat

udgør en stor belastning for økonomien. Selv om Serbien og Montenegros myndigheder hidtil har ført en politik, der falder i tråd med det igangværende IMF-program, synes yderligere eksternt finansiel bistand at være af afgørende betydning for at nå de aftalte makroøkonomiske mål for væksten, inflationen, budgetbalancen og den løbende balance for 2003 og for at kunne videreføre reformprocessen.

Ifølge de reviderede IMF-prognoser er der nu et højere residualt eksternt finansieringsgab på omkring 321 mio. USD (efter finansieringen fra de internationale finansieringsinstitutioner), som ventes dækket gennem makrofinansiel bistand fra EF og bilaterale donorer, herunder gældslempelse fra kreditorerne (dvs. kapitalisering af moratorierenter). Det skal bemærkes, at af dette finansieringsgab er der allerede givet tilsagn om ydelse af et beløb på ca. 200 mio. USD, herunder et beløb svarende til 113 mio. USD under den løbende makrofinansielle bistand fra EF. På denne baggrund forekommer det passende, at Fællesskabet medvirker til at understøtte det konstaterede yderligere betalingsbalancebehov ved at ændre Rådets afgørelse 2002/882/EF, hvorved det samlede bistandsbeløb øges med 70 mio. EUR til op til 200 mio. EUR. Det ventes, at det resterende finansieringsgab vil kunne dækkes via yderligere bilateral bistand. Det supplerende beløb vil kunne anvendes til at forhøje tredje rate, som kunne udbetales i to underrater på betingelse af, at der opnås enighed om et supplerende aftalememorandum, som fastsætter passende betingelser om støtte til specifikke reformer, som kunne omfatte omstrukturering og økonomisk harmonisering i virksomhedssektoren og bankvæsenet.

I lyset af de ekstraordinære omstændigheder, Serbien og Montenegros høje gældsætning i forhold til andre lande i regionen og landets begrænsede lånekapacitet foreslås det, at en væsentlig del (nemlig 45 mio. EUR) af dette supplerende beløb ydes i form af gavebistand og resten (nemlig 25 mio. EUR) i form af et lån. Sidstnævnte skulle have en løbetid på 15 år og en afdragsfri periode på 10 år, som det var fastsat i den oprindelige bistandspakke. Den tilsvarende forhøjelse af Fællesskabets bistand vil bygge på den forudsætning, at andre donorer yder en tilsvarende indsats for at yde supplerende finansiel bistand.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om yderligere makrofinansiel bistand til Serbien og Montenegro (ændring af Rådets afgørelse 2002/882/EF om yderligere makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet², og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Kommissionen har konsulteret Det Økonomiske og Finansielle Udvalg forud for fremsættelsen af sit forslag.
- (2) Ved Rådets afgørelse 2002/882/EF³ blev der ydet makrofinansiel bistand til Forbundsrepublikken Jugoslavien med henblik på at sikre en holdbar betalingsbalancesituation og styrke landets reservestilling.
- (3) Den 4. februar 2003 blev forfatningen ændret, og landets navn er nu Serbien og Montenegro.
- (4) Efter mordet på den serbiske premierminister den 11. marts 2003 synes landets eksterne udsigter at være mere usikre, navnlig hvad angår omfanget af tilstrømningen af privat kapital, herunder udenlandske direkte investeringer, samtidig med at betydelige finansieringsbehov fortsat udgør en stor belastning for økonomien.
- (5) Der er konstateret yderligere betalingsbalancebehov i 2003 i sammenhæng med det igangværende IMF-program, og Serbien og Montenegro vil have behov for betydelig supplerende ekstern finansiering i 2003 ud over den officielle finansiering, der vil kunne ydes af Den Internationale Valutafond, Verdensbanken og andre donorer, herunder Fællesskabet.
- (6) En forhøjelse af Fællesskabets makrofinansielle bistand til Serbien og Montenegro er en passende foranstaltning til sammen med andre donorer at medvirke til at lette landets stramme finansielle situation.

---

¹ EFT C ... af ..., s. ...

² EFT C ... af ..., s. ...

³ EFT L 308 af 9.11.2002, s. 25.

- (7) Traktaten indeholder ikke anden hjemmel for vedtagelse af denne afgørelse end artikel 308 -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

1. I artikel 1, 2, 3 og 4 erstattes udtrykket "Forbundsrepublikken Jugoslavien" af udtrykket "Serbien og Montenegro".
2. Artikel 1, stk. 2, i afgørelse 2002/882/EF affattes således:
  - "2. Bistandens lånekomponent udgør højst 80 mio. EUR i hovedstol med en maksimal løbetid på femten år. Til dette formål bemyndiges Kommissionen til, på Fællesskabets vegne, at låne de nødvendige midler, som stilles til rådighed for Serbien og Montenegro i form af et lån."
3. Artikel 1, stk. 3, affattes således:
  - "3. Bistandens gavekomponent beløber sig til højst 120 mio. EUR."
4. Artikel 3, stk. 1, første punktum, affattes således:
  - "1. Bistandens låne- og gavekomponent stilles til rådighed for Serbien og Montenegro i mindst tre rater."

Udfærdiget i Bruxelles, den [dato]

På Rådets vegne
Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORANSTALTNINGENS BETEGNELSE

Yderligere makrofinansiel bistand til Serbien og Montenegro

2. BUDGETPOST

a) Bistandens gaveelement (i EUR):

Budgetpost: B7-548

	Forpligtelsesbevillinger	Betalingsbevillinger
Oprindeligt budget	80 000 000	80 000 000
Overførsel 2002/2003	-	10 000 000
I alt 2003	80 000 000	90 000 000
Bosnien-Hercegovina, første rate af gavebistand (februar 2003)	-	15 000 000
Tidligere Forbundsrepublikken Jugoslavien, tredje rate af gavebistand (maj 2003)	-	10 000 000
Bosnien-Hercegovina, tredje rate af gavebistand (juli 2003)	15 000 000	
Serbien og Montenegro, anden rate af gavebistand		35 000 000
Bosnien-Hercegovina, anden rate af gavebistand		10 000 000
Tidligere Forbundsrepublikken Jugoslavien, fjerde rate af gavebistand		8 000 000
Bosnien-Hercegovina, tredje rate af gavebistand		15 000 000
Disponible bevillinger inden bistandsforanstaltning	65 000 000	- 3 000 000
<i>Serbien og Montenegro, foreslået forhøjelse af EF's makrofinansielle bistand</i>	<i>45 000 000</i>	
<i>Serbien og Montenegro, tredje rate af gavebistand</i>		<i>55 000 000</i>

b) Bistandens låneelement

B0-215 - "EF-sikkerhedsstillelse for programmer for lån, som Fællesskabet har optaget med henblik på finansiel bistand til lande i det vestlige Balkan".

3. RETSGRUNDLAG

Artikel 308 i traktaten

4. BESKRIVELSE AF OG BEGRUNDELSE FOR FORANSTALTNINGEN

a) Beskrivelse af foranstaltningen

Forhøjelse af Fællesskabets makrofinansielle bistand til Serbien og Montenegro med henblik på at understøtte konstaterede yderligere betalingsbalancebehov.

b) Begrundelse for foranstaltningen

Konstatering af yderligere eksterne finansieringsbehov ud over den identificerede officielle finansiering, som vil kunne ydes af IMF, Verdensbanken og bilaterale donorer. Bæredygtigheden af den økonomiske stabilisering og reformerne i modtagerlandet afhænger i høj grad af ekstern finansiel bistand fra officielle kilder på gunstige vilkår.

5. KLASSIFIKATION AF UDGIFTERNE

a) Gaveelementet: ikke-obligatoriske, opdelt.

b) Låneelementet: obligatoriske udgifter.

6. UDGIFTERNES ART

a) Ren gavebistand (100 % tilskud)

b) Potentiel anvendelse af budgetgarantien for Fællesskabets låntagning med henblik på finansiering af lånet.

7. FINANSIELLE VIRKNINGER

a) *Beregningsmetode*

Vurderingen af det bistandsbeløb, der anses for nødvendigt, er baseret på de aktuelle skøn over modtagerlandets residuale eksterne finansieringsbehov.

For låneelementets vedkommende forventes det ikke, at budgetgarantien vil blive anvendt.

b) *Virkning på aktionsbevillingerne*

Der vil blive trukket på den budgetpost, der svarer til gavebistandselementet i bistanden, når en række politiske betingelser, som skal aftales med myndighederne i Serbien og Montenegro, er opfyldt.

Den budgetpost, der afspejler budgetgarantien for låneelementet i bistanden, vil kun blive aktiveret, såfremt der rent faktisk gøres brug af garantien.

c) *Finansiering af interventionen*

(i) Gaveelement

Den foreslåede forhøjelse af bistanden, der ydes ved denne ændring, finansieres inden for rammerne af udgiftsområde 4 i de nugældende finansielle overslag (i EUR) på følgende måde:

	2003
Forpligtelsesbevillinger	45 000 000
Betalingsbevillinger	45 000 000

(ii) Eventuel anvendelse af budgetgarantien:

- Benyttelse af garantifonden oprettet ved Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2728/94 af 31. oktober 1994, senest ændret ved forordning nr. 1149/1999 af 25. maj 1999.
- Hvis garantifonden ikke indeholder tilstrækkelige midler, fremskaffes der supplerende midler fra budgettet ved overførsel:
  - af enhver overskudsmargen i garantireserven
  - af forsinkede indbetalinger til budgettet, for hvilke budgetgarantien er blevet bragt i anvendelse (under artikel 27, stk. 3, i finansforordningen)
  - af en eventuel disponibel margen under udgiftsloftet for udgiftsområde 4 i de finansielle overslag eller af midler tilvejebragt ved en omfordeling.

- Kommissionen kan midlertidigt for at opfylde sine forpligtelser sikre gældsbetjeningen ved hjælp af midler fra sin likvide beholdning. I så fald anvendes artikel 12 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1552/89 af 29. maj 1989.

8. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Midlerne vil blive udbetalt direkte til Serbiens centralbank, men først når Kommissionens tjenestegrene, efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og i samråd med IMF, har kontrolleret, at landets makroøkonomiske politik er tilfredsstillende, og at de specifikke betingelser knyttet til denne bistand er opfyldt.

Endvidere kan Kommissionen eller behørigt autoriserede repræsentanter under bistandens gennemførelse udføre en operationel vurdering af landets finansielle systemer og kontrolordninger.

Endelig vil bistandstransaktionerne blive verificeret, kontrolleret og revideret på Kommissionens ansvar, herunder af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret.

9. ANALYSE AF OMKOSTNINGSEFFEKTIVITET

a) Baggrund for transaktionen og specifikke mål

Ved at støtte landets makroøkonomiske reformbestrebelse og supplere det internationale samfunds långivning til dette land inden for rammerne af IMF-programmet vil denne bistand lette overgangen til en markedsøkonomi.

b) Overvågning og evaluering

Denne bistand er af makroøkonomisk karakter, og overvågningen og vurderingen af den gennemføres inden for rammerne af det IMF-støttede stabiliserings- og reformprogram, som modtagerlandet er i færd med at implementere. Kommissionens tjenestegrene vil overvåge foranstaltningen på grundlag af ægte makroøkonomiske og strukturpolitiske indikatorer, som aftales med myndighederne i modtagerlandet. Kommissionens tjenestegrene vil også holde sig i tæt kontakt med IMF og Verdensbanken og trække på deres vurdering af modtagerlandets stabiliserings- og reformresultater.

Kommissionen eller behørigt autoriserede repræsentanter ventes at udføre en uafhængig ex-post-evaluering af bistanden, og modtagerlandets myndigheder skal i denne sammenhæng levere alle nødvendige oplysninger.

Ifølge forslaget til Rådets afgørelse skal der udarbejdes en årlig rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om foranstaltningens gennemførelse.

10. ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Denne foranstaltning er af ekstraordinær karakter og vil ikke medføre en forøgelse af Kommissionens personale.